

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Epilepsziások menedékhelye.

Zombor, 1907. január 14.

Mult pénteki számunkban már jelezte azt a nagyjelentőségű, társadalmunk egyik égető sebének gyógyítására irányuló akciót, melyet Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város főispánja városunk törvényhatósági bizottságához intézett átiratában megindított.

Nem kevesebbről van szó, mint egy országos menedékhely létesítéséről az epilepsziások részére a vármegye székhelyén. Azért itt, mert tudvalevőleg a gyermekvédelem szolgálatában álló szőlészeti, kertészeti és gyümölcsészeti intézet is Zombor város területén nyer elhelyezést. A tervbe vett menedékhely természetesen első sorban a rettenetes nyavalyában szenvedő gyermekeket fogadná magába, akiknek állapota még nem haladott annyira előre, hogy különösen a természet szabad ölen való okszerű gazdasági foglalkoztatás utján gyógyítható ne volna.

A védelemre szoruló egészséges és beteg gyermekek foglalkoztatásának azonos módja kívánatosá teszi a két intézet egy helyen való létesítését, hogy

a gyógyult gyermekeknek további kiképzésük céljából való áthelyezése az egészséges gyermekek intézetébe és viszont minden nehézség nélkül rövid uton megtörténhessék.

Hisszük és reméljük, hogy városunk intéző tényezői kellőleg fogják tudni mérlegelni egyfelől azt a humánus intenciót, mely Fernbach Károly főispánt indítványának megtételében vezérelte, másfelől az indítványozó főispán szemével meglátja azt az erkölcsi és anyagi jót is, mely egy ilyen országos intézménynek a város területén való létesítéséből magára a városra háramlani fog. Az erkölcsi dicsőségen kívül, hogy városunk állít elsőnek menedékhelyet a szerencsétlen, családra és társadalomra elviselhetetlen nyüggént nehezedő epilepsziások részére s ezzel egy csapásra kiemelkedik az ismeretlenség homályából, a város gazdasági fejlődésére elvitázhatatlanul jótékony hatással lesz az idegenforgalom emelkedése és a város fogyasztó közönségének számbeli növekedése is.

Hisszük és reméljük, hogy a törvényhatósági bizottság nem fogja meddő

befektetésnek tekinteni az áldozatot, melyet az intézmény létesítése követel — mint hasonló esetekben a multban nem egyszer voltunk kénytelenek tapasztalni —, hanem fölfogván a kezdemény országos és magának a városnak emelkedésére és haladására is jótékonyan kiható jelentőségét, erős kézzel megragadja a kínálkozó alkalmat s mindent elkövet, hogy mielőtt mások megelőznék, életre keltse ezt a humánus intézményt annál inkább, mert mint az alaposan megokolt indítványból kitetszik, az állam sokoldalú készséges támogatása mellett a menedékhely létesítése épen itt nálunk különösebb nehézségekbe semmiképen sem ütközik.

Szeretettel ajánljuk tehát főispánunknak alább teljes terjedelmében közölt indítványát mindazoknak jóindulatu figyelmébe és támogatásába, akiknek, ha tárgyalás alá kerül, szavuk lesz hozzá.

* * *

Fernbach Károly főispán átirata Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságához az epilepsziások részére állítandó menedékhely érdekében:

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

A nevelő.

Zsbay közjegyző felesége, a szépasszony — csak szépasszonynak nevezték egyszerűen az egész városban — unotton dobta el kezéből a könyvet, melynek lapjait eddig szórakoztatóan forgatta. Odament az ablakhoz.

Zimankós februáriusi délután volt. Künn őrtült táncot járt a téli fõrmeteg, beledudolt olykor-olykor a kandalló kürtőjébe, hogy csak úgy sirt utána a vadul lobogó tűz-láng. A hópihéket szeszélyesen dobálta idestova a zugó szél s neki csapta az ablaktábláknak. Üres volt az utca s üresnek, kibaltak érezte a szép asszony körül az egész életet.

Kitartó türelemmel nézte a kavargó hó-pelyheket s úgy érezte, elgondolta, hogy ő is ilyen hópehely, ilyen, a világ ürbe kidobott parány — támasz nélkül, cél nélkül. Kimondhatatlan esüggedés, szomorúság vett rajta erõt. Szeretett volna sirni, irigyelte a hópehelyt, hogy az lehull és nyom, küzdelem nélkül elvész a mindent beborító végtelen fehérségben . . . .

A pamlag sarkában szunyókáló borzas pinesi szükölve ütötte fel fejét, majd morogni kezdett.

A félig nyílt ajtón a szobalány nézett be.

— Egy ember keresi a nagyságát.

— Egy ember? Eugem? Kicsoda, mit akar?

A szobalány gunyoros nevetéssel vont vállat.

— Nem ismerem. Névjegyet kértem, de nincs neki. Azt mondja, hogy ő a nevelő, a nagyságos ur ide küldte az irodából. Egész tócsát csinált otromba, havas eszímáival az előszobában.

— A nevelő? Igen, emlékszem. Küldje ide azonnal.

— De olyan sárosan . . .

— Tegye, amit mondtam.

Félénk kopogtatás után belépett a nevelő. A szobalány nem hiában nem akarta beereszteni.

Épen nem szalonba való alak!

Óles, alázatosan, ügyetlenül hajlongó alakján kopott, fényes császárkabát, öttőzékének alsó része, hatalmas, átázott eszímákban végződött. A hidegtől céklaveres, terjedelmes

kezeit ügyetlenül dugdosta hátra, így akarván fedetni keztyütlenségét. Bozontos haja, bajusza összecsapzott a szoba melegétől olvadozó zuzmarától.

Szaporán pislogott, látszott rajta, hogy zavarban van a szokatlan környezet miatt.

A kis pinesi orrfintorgatva szaglászta körül nagy eszímáit s azután rémült szüköléssel szaladt a kandalló mögé, onnan ütögetve elé borzas fejcséskjét.

Az asszony odasietett és mindakét kezét feléje nyujtotta.

— Nos Tamás, hát megérkezett? Isten hozta!

A nagy mohamed ember még sűrűbben pislálkolt s még hátrább dugta a kezét.

— Ejnye no, talán nem akar rám ismerni? Nem emlékszik már Szabó Erzsikére, a kis kócos szomszédányra? Nyujtsa hát a kezét.

No abból ugyan semmi sem lett! Sõt a nevelő ur a háta mögött sem érezvén biztonságban a kezeit, kezdett a másik szobába hátrálni.

A szép asszony elnevette magát.

— Jól van no, nem bántom. Hanem

A kormány a közelmúltban a gyermekvédelem ügyét magáévé téve, törvényhozási uton gondolkodott az elhagyott gyermekekről.

Bacs-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága majdnem fél millió koronát ajánlott fel az árva- és szeretetház alapjának megszületésével egy Zomborban felállítandó szülőszeti internatus céljaira. A mely ügy immár a megvalósuláshoz oly közel áll, hogy az építkezést már ez év folyamán megkezdetik.

Megboldogult Koczik és felesége nagylelkű alapítványával lehetővé tette, hogy a felépítendő árvaházban 50 teljesen elhagyott apátlan anyátlan árva gondozásban részesüljön.

Ezen humánus intézményekkel kapcsolatban a tekintetes törvényhatósági bizottság figyelmét egy oly betegségre óhajtom felhívni, a mely rettenetes betegségből a társadalom irtózik, s a melynek sokkal több áldozata van mint gondolják, mert ez a betegség az, melyet a hozzátartozók rendszeren elszoktak titkolni, pedig ezen eltitkolás által épen családjaikat sujtják leginkább, mert a betegség, ha kellő gondozásban nem részesül, elfajul és szerencsétlen áldozatát az örültségbe vagy a teljes hülyeségbe sodorja. Ezen szerencsétlenek a társadalomban nem találják meg helyüket, kerüli őket mindenki, tisztességes munkához nem jutnak, a minék következménye, hogy züllesnek indulnak és legtöbb esetben a legnagyobb nyomor és szenvedés között fejezik be életüket.

Ez a betegség az epilepszia (nyavalyatörés), mely a kellő gondozás mellett nemcsak korlátozható, de meg is szüntethető. A beteg megtalálja munkakörét, a melyben örömmel dolgozik és az, aki a társadalomnak addig nyüge volt, annak hasznos számottevő tagjává lesz.

A munka, az az leghatalmasabb gyógyító erő, a mely leköti figyelmét, élesíti ambícióját, elfeledtetni vele nehéz száradomraméltó sorsát, de munkaközben nem is érte saját magával foglalkozni.

A munkás beteget még a betegség gőrcsős rohama is elkerülik. Ezekre a társadalom által kiközösített szerencsétlen epi-

lepszias embertársainkra óhajtom a tekintetes törvényhatósági bizottság figyelmét felhívni.

Az állami gyermekmenhelyek országos felügyelősége Ruffly Pál miniszteri tanácsos, országos felügyelővel az elén már szintén több ízben fáradozott a szegény szerencsétlen epilepsziások ügyében, de eredménytelenül, mivel nem viheto ki, hogy az epilepsziások gondozása az állami gyermekvédelem keretében nyerjen megoldást. Az állami gyermekvédelem ugyanis a gondviselést a 15 életévként betöltése után beszünteti és gondviseltjét a társadalomnak adja át.

Lehet-e nagyobb szerencsétlenség, mint egy nyavalyatörős gyermeket a 15. életévként betöltése után sorsára bízni?

Ennél a szegény betegre sokkal áldásosabb lett volna, ha öt zsenge korában elveszni hagyjuk abban a tudatban, hogy őt a halál sok-sok szenvedéstől és egy sötét jövőtől szabadította meg. Behatóan foglalkoztam ezen kérdéssel és tanulmányoztam embertársaink ügyét s amennyiben a tekintetes törvényhatósági bizottságnak alábbi indítványom iránti jóakaratu támogatását sikerül kinyernem, abban az esetben a magam részéről lankadatlan küzdelemmel és kitartással, minden rendelkezésre álló eszközzel oda fogok hatni, hogy ezen szerencsétlen embertársainknak oly hajlékot adhassunk, a melyen belül, a ki ezen hajlék határát átlépte, az egész életére találja meg a teljes boldogulását.

Indítványom: létesítsünk a társadalomból kiközösített betegeknek egy kolóniát.

Ennek a kolóniának tehát elsősorban nem gyermek kolóniának, hanem az epilepsziások kolóniájának kellene lenni, a melybe ugy az egyes családok, mint az egyes illetőségi közösségek betegüket nem-és kórkülönbség nélkül készséggel beadnák és anyagi erejükhöz mérten erte fizetnének is.

Az epilepsziások kolóniáját tehát a társadalomnak kell megteremtenie.

Kezdetben nem nagyszabásu intézmények által, melyek a társadalom anyagi erejét meghaladják. Az ily kolónia, ha egyszer meg-alapították nagyon gyorsan fejlődik. Leköti a társadalom érdeklődését, jegecesedő pontjává

lesz a társadalom részvétének és érdeklődésének.

Nézetem szerint első kötelességünk lenne, hogy oly teleknek jussunk birtokába, amelyen a kolónia fejleszhető s melyen betegeknek a megfelelő mezei munka, ez a legalkalmasabb gyógyító eszköz biztosítható lenne, 8-10 kat. holdnyi terület azon egy-két igénytelen szerkezetű ház, mely 20-25 beteg befogadására alkalmasnak mutatkozik, — elegendő lenne arra, hogy egy ily későbbi idők során megalakítandó nagyobb intézmény alapját megvethessük. Természetes, hogy amennyiben a társadalom ily kolóniát létesítene, azt az állami gyermekvédelem első sorban venné igénybe és hajlandó lenne az állami gondozás alatt álló epilepsziás gyermekeket gondozás céljából az intézménynek átadni, sőt nézetem szerint a helyes kezdeményezés az lenne, ha az intézmény elsősorban is az epilepsziás gyermekek számára rendeztetnék be, még pedig, bár a két nemet szigoruan elkülönözten, mégis nemi különbség nélkül. Amint az alatt, míg a gondozásba vett gyermekek felserdülnek, nincs kétségem az iránt, hogy a létesítendő kolónia nyer terjedelmében.

Az állam az általa beutalandó gyermekekért a szabványosnál magasabb gondozási díjat fizetne, mely megközelítőleg napi egy koronáig is fejleszhető lenne, amennyiben az intézmény a gyermekek megfelelő és szabályszerű orvosi ellátásáról gondoskodnék betegeit a szükséges tanszerekkel és gazdasági ipari képzéshez szükséges eszközzel ellátná. Mert a kolónia szervezésével kapcsolatosan gondoskodni kellene arról is, hogy a gyermekek megfelelő elemi oktatásban részesüljenek és nincs kétségem az iránt, hogy a megfelelő tanerőt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi kormányzat* az intézetnek díjtalanul rendelkezésére bocsátaná.

Sulyt kell helyeznünk arra is, hogy a gyermek 15. évének betöltése után, mint ezt elmondottakban már jeleztem is, — az intézet kötelekében megmaradhasson abban az esetben is, ha az bármely mezőgazdasági vagy ipari munkára, vagy házi szolgálatra alkalmas és saját erejéből képes megkeresni annyit,

jőjön, uljon le ide mellém és beszéljünk a mi kis falunkról — az otthonról. Mi hirt, mi ujságot hozott?

Megfogta a karját és odatuszkolta a pamlaghoz. Kétszer is lehuzta maga mellé, míg sikerült leültetni.

— De kérem, nagyságos asszony, jó lesz nekem állva is — szabadott erősen.

— No csak uljon. Nagyon örvendek, hogy elfogadta férjem ajánlatát és eljött a kis fiam mellé. Jó dolga lesz. Magát akartam nevelőnek régi ismeretségünk révén. Hallottam, hogy elvégezte a paedagógiát...

— Kitünő sikerrel — szolt most már bátrabb hangon, telragyogó szemekkel a nevelő.

— Kitünő sikerrel? Nagyon szép. Hiszen maga mindig olyan jó tanuló volt, Tamás Engedjen meg, hogy csak a keresztnévén szólítom. Emlékszik, mikor ott a falusi iskolában magyarázta nekem a feladott leckét?

— Emlékszem, hogyne emlékezném! Erzsike — ezer boesánat — nagyságos asszonyom kissé nehézfejú volt.

Annyira ment a bátorságban, hogy elé huzott kezeit vidáman dörzsölgette össze.

A szép asszony nevetett.

— Bizony nehézfejú voltam, de ott volt

a jó Kovács Tamás, megcsinálta a feladott pensumot. Hát beszéljen valamit a mi kis falunkról Bizony nem voltam otthon, mióta szegény jó szüleimet eltemettük.

Itt néhány előtörő könyűt morzsolt szét a szép asszony.

— Bizony pedig az régen volt — szolt Tamás. Azóta édes anyámmal, ha otthon voltam vakáción, minden héten kimentünk a jó Szabó bácsi és néni sirjához. Minden héten tettünk rá virágot. De sokszor mondta édes szülém: Látod fiam, a mi kötelességünk ez, nagyon jó szomszédok voltak, azután meg nines senkijük. Az Erzsike nagy uriasszony lett, messzi van. Bizony, az nem ér rá idejárni, de meg tán az ura sem szeretne, ha idejárna a mi falusi szegénységünkbe...

Szép, szomorú füzet ültettem a fejközhöz, odaborul a fejta fölé, olyan, mint a leomló asszonyhaj, hullámos, omlatag. Mikor susog, azt hiszik szegények ott lent, hogy az ő Erzsikéjük sir ottan...

Riadtan hagyta abba a beszédet. Megakasztotta a kitoró asszonyi zokogás. A szép asszony ott feküdt arcraborulva a pamlagon. Sirt, sirt keservesen.

— Édes jó anyám... édes jó szüleim...

miért nem lehetek én is veletek... ott lenn... ott... ott?...

Tamás, a szegény Tamás gyámoltalanul nézett. Hát mi ez? Ő rikatta meg a szép asszonyt. Istenem, ő nem akarta, de meg azt is beszélték a faluban, hogy a szép asszonynak nines szive, hát sirni sem tud.

Zavartan állott föl.

A szép asszony is felkelt. Könyes szemivel kérőleg nézett Tamásra. Az ajka már mosolygott.

— Ne menjen még, nem akartam elzavarni a gyerekes érzékenységgel, de lássa, az — emlékek...

Tamás ötölt hatolt. Még dolga van, be akar egyetmást szerezni.

— Jó, menjen. Vacsorára már nálunk lesz. Pontban 8 órakor eszünk. Csak ne szabadkozzék, okvetlenül várom. Mire előjön, a szobáját berendeztetem. Ott lesz a fiu mellett. A viszontlátásra!

Kikisérté egész az előszobáig nevetgélve, beszélgetve nyájasan. Hangja esilingelt, mint a kis ezüst harang. Kezét bizalmasan nyugtatta a nevelő karjára, az pedig ment mellette hallgatagon, kábultan, nem látva, nem hallva semmit.

amennyiből öt az intézet eltarthatja, vagy legalább is képes az eltartási költségek egy részét saját munkaereje által pótolni.

Ez intézetben kellene meghagynunk azokat a betegeket is, akik munkára egyáltalában nem alkalmasak és a kiket betegségük már is teljesen elmebeteggé vagy legalább is hülyéül tett.

Ezekre vonatkozólag, amennyiben fizetni képes hozzátartozók nincsenek, természetesen a teljes tartásdíjakat lenne kénytelen az országos alap ép úgy viselni, amint azt elmebetegintézetekben és kórházakban jelenleg is viselik.

Megfontolás tárgyát képezheti még, hogy az egyesület javára biztosítandó tartásdíjakon felül a szükséges gyógyszerek az országos betegápolási alap terhére rendeltessenek-e meg. Ezek azonban mind részletkérdések, melyekkel a tekintetes törvényhatósági bizottságot ezuttal társztani nem kívánom.

Amennyiben a tek. törvényhatósági bizottság egy ily intézmény létesítését óhajtáná, nézetem szerint az első feladat lenne egy a város határában lehetőleg félreeső vagy elkülönített helyen 8—10 kat. hold földterületet az intézmény céljaira felajánlani és az ezen földterületen 1—2 takarékossgal felépíthető lakóház költségeinek fedezéséről gondoskodni, esetleg az összes törvényhatóságok felkérhetők az építési költségekhez való adakozásra, hisz az intézmény országos jellegű volna.

A második feladat volna a törvényhatóság kebeléből, esetleg a város társadalmából egy oly jótékony egyesületet szervezni, mely az intézményt gondozásába veszi, annak ügyeit ellátja, üzembe helyezését és üzemben tartását teljesíti.

Ha ezen előfeltételek meg volnának, következnek az állami gyermekvédelemmel megkötendő szerződés megvitatása.

Végtelenül örvendének, ha a tekintetes törvényhatósági bizottság előterjesztésemet magáévá tenné és ezen a téren megszerezne sok-sok szenvedőnek ki nem apasztható há-

láját és a nagy társadalomnak őszinte lelkes elismerését.

Zombor, 1906. évi december hó 27-én.

Fernbach Károly s. k.,
főispán.

A Tulipánkert-Szövetség zombori fiókjának megalakulása.

Vasárnap, f. évi január hó 13-án d. e. 11 órakor a városháza nagytermében volt az alakuló közgyűlés, melyre a tagokat hírlapok és felragaszok útján hívta meg a Szövetség zombori fiókjának elnöke és az előkészítő bizottság elnöke, Fernbach Károlyné. A tagok szép számban gyűltek össze, különösen a hölgyek voltak erősen képviselve. Fernbach Károlyné, mint az előkészítő bizottság elnöke, a következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést.

A főispánné elnöki megnyitója.

Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Tulipánkert-Szövetség előkészítő bizottsága nevében őszinte szívvel üdvözlöm önöket és köszönöm szíves megjelenésüket.

1906. év tavaszán megalakítottuk a Tulipánkert Szövetkezet zombori fiókját. Mivel akkor még nem voltak alapszabályaink, nem szervezkedhettünk. A mai gyűlésnek célja a megalakulás és a tökéletes szervezkedés, mely után azonnal hozzáfogunk a munkához.

Első és főcélunk téli munkát adni a zombori népnek. Könnyűt, hasznosat és a munkást elkészült munkája után azonnal díjazni akarjuk. Minden munkást, vallás és nemzeti-ségi különbség nélkül szívesen látunk és gondoskodni akarunk, hogy tisztességes téli keresethez jusson. Ezzel hazafias és egyúttal humanisztikus célt szolgálunk.

Az erősebbnek kötelessége a gyengéhez leszállani, bajait kutatni és azokon segíteni, mert minden polgárnak joga van tisztességes megélhetéshez s ha önérejből nem képes erre, segíteni kell őt a jömoduaknak. Egy embernek sem szabad éheznie, aki dol-

gozni akar, izenjünk tehát hadat a semmittevésnek.

Nagy baj volt eddig is, hogy a tömeget szomorú sorsával magára hagytuk. Ez szülte az elkeseredést és az uri osztály elleni ellen-szenvet és gyűlöletet. A jómód fénye még kirívóbbá teszi a szegénység keserűségét.

Nekünk kötelességünk enyhíteni az ellentéteket, a nagy társadalmi egyenletlenséget, a tömeg telemelése által. Szeretettel foglalkozván a nép bajaival, meg lesz oldva a szociális kérdés s a munkás nem fogja gyűlölni az uri osztályt, átkozni a hazát, hanem szeretni fogja, ragaszkodni fog hozzá és nem vándorol Amerikába.

Ime, a tulipánmozgalom nemzeti és gazdasági jelentősége

Ezért kérem Zombor város társadalmának minden rétegét, egyesüljünk ezen munkában és legyünk mindannyian segítségére a Tulipánkert Szövetségnek kitűzött nemes céljai elérésében.

A megnyitó beszédet lelkes taps és éljenzés követte, mely után az elnök felhívására Krump Vilmos, az előkészítő bizottság titkára, ismertette a Szövetség célját és szervezetét.

A szövetség célja.

Népünknek legnagyobb része mezőgazdasági munkával foglalkozik, amely munka télen át szünetel. Ha munka nincs, kereset nincs; élni pedig kell. Az volna egyik legfontosabb hivatása a Tulipánkert-Szövetségnek, hogy téli foglalkozást találjon a népnek s olyankor is foglalkoztassa, amikor különben téletlenségre volna kárthatva. Legalkalmasabb erre a házi ipar, mely Magyarország sok vidékén már régi keletű s több ága nagy hirre is vergődött. Pl. a kalotaszegi varrottas, halasi csipke, itt a környéken a csilimkésítés stb.

Legujabban a kormány országszerte szervezi a háziipari tanfolyamokat, amelyeknek célja a népet hasznosító munkára szoktatni. Megtanulják ezen tanfolyamokon a legközönségesebb gazdasági célokra szolgáló kosarak készítésétől kezdve a vesszőből, gyékényből, kukoricahénesből készíthető legizlésebb tárgyak előállítását, a nők a különféle kézimunkák készítését s hogy a nép nem irtózik a munkától, mutatja az, hogy mindama helyeken,

Alig találta a kalapját, a felöltőjét, nem tudta, hogy miképpen ment ki az ajtón. Nem tudta, hogy a szobaleány utána szaladt és visszahívta, ment gépiesen, öntudatlanul. Csak zsongott a fülében a szép asszony hangja.

— Ime Tamás, ha valamit be akar szervezni, egy kis előleg. Talán jól fog esni.

A kezét sem nyújtotta, csak nézett az asszonyra, aki belegyömöszölte a zsebébe a pénzt.

Kint az utcán, az arcába esapódó hó tértette észre.

Megállott. Végigsimitotta a homlokát. A keze jéghideg volt, a homloka forró.

— Szegény Erzsike... szegény nagyságos asszony! — miért mondta, hogy édes jó anyám, édes jó szüleim, miért nem lehetek én is veletek... ott... ott...

— Hol? a sirban? Szegény nagyságos asszony!

Megesóválta a fejét és nekivágott a tomboló hóviharnak.

A szép asszony pedig az ablakból nézett utána, míg látta. Akkor koblére nyomta a két kezét és felsóhajtott.

— Végre... talán lesz egy valaki körülöttem, aki érez és egy kissé szeret...

Kovács Tamás elfoglalta helyét, mint nevelő. Zsubay Andor közjegyző házában.

Zsubay így szólt hozzá:

— A feleségem ajánlatára választottam magát. Csakis azért fogadtam föl. Igyekezzék a fiammal összeférni, mert ő igen finom érzésű, kissé érzékeny gyerek s egyébként is nekem is csak addig lesz jó és alkalmas, míg a fiam az ellenkezőt nem mondja. Ezt je gyezze meg.

Tamás szeretett volna sarkonfordulni és szó nélkül elmenni, de özvegy édes anyjára gondolt, akit segítenie kell. Azután meg valami megmagyarázhatatlan érzés marasztalta, aminek nem tudott kifejezést adni. Az asszony kérésére gondolt, hogy fogadja el az állást.

Igy hát maradt. A szép asszony maga rendeztette be a szobáját ott hátul az udvarban, kertre nyíló ablakkal. Meg lehetett vele elégedve.

Tanítványa, a kis Gábor. Zsubay első feleségétől való volt. Mintegy 8 éves beteges, makrancos, dacos, elkényeztetett gyermek. Anyját még születésekor elvesztette s így anya nélkül, az apa majomszeretetének téves,

egyoldalú hatása alatt nőtt fel. Környezetének valóságos zsarnoka volt. Mostohaanyját épen-séggel nem szenvedhette és nem tűrte maga mellett. Szobája elkülönítve szülei lakosztályától, lent volt a nevelője mellett, akinek mindig szem előtt kellett őt tartani s minden lépését követni.

Az első találkozás a nevelő és tanítványa között igen érdekesen folyt le.

Tamás éppen ládájában rakosgatott, mikor a fiu belépett.

— Maga a nevelő? — kérdezte orrhangan Gáborka.

— Én vagyok, fiacskám.

A fiu dobbantott a lábával.

— Én nem vagyok fiacskám, én Gábor urfi vagyok.

— Jól van fiacskám, maga a Gábor urfi.

— Nohát. Ma nem tanulunk, nem mondom föl a leckét.

— Miért fiacskám Gábor urfi?

— Mert ma játszani akarok. Apuskától új katonákat kaptam. Hallja?

— Hallom fiacskám, azaz Gábor urfi.

Tamás éppen egy nagy pipaszárat vett ki a ládából. Megsuhajtotta a levegőben. Gábor urfi ijedten hőkölt.

ahol ilyen tantolyamok voltak, minden kényserítés nélkül egyik a másikatól sajátította el a különféle tárgyak készítményét. Attól sem kell félni, hogy a készítmények eladhatók nem volnának. Természetesen első sorban praktikus dolgok készítésére kell a főszólyt fektetni. Azokból a tárgyakból, melyeket a háziipari uton állíthatnánk elő, olyan óriási a behozatalunk, hogy a készítmények föltétlenül elhelyezhetők lesznek, csak — s itt van a Tulipánkert-Szövetség igazi hivatása — a társadalom is tegye meg a maga kötelességét s ne vegyen külföldi árut akkor, amikor ugyanazt itthon is megkapja.

A földművelésügyi miniszter Zabik László urat, a háziipari tantolyamoknak Bács-megye részére kiküldött szervezőjét és felügyelő igazgatóját Verbászról Zomborba helyezte át. Ezen áthelyezés által lehetségessé vált az, hogy Zomborban a háziipar megindítására, illetve fejlesztésére megtehessek a kezdő lépéseket.

A miniszter kirendeltje egymagában nem képes eredményesen működni, viszont a Tulipánkert-Szövetség, mely a társadalmat képviseli, szakavatott kéz vezetése nélkül nem foghat munkához. Társadalom és kormány ezen nagy munkában egymásra vannak utalva. Igaz, hogy a tantolyamok szervező igazgatója a gazdasági egyesülethez osztatott be s a gazdasági egyesület legszélesebb körű támogatásában részesül. De egy szakszervezetnek támogatása egyedül, a nagyközönség, a társadalom támogatása nélkül, nem elég. Ezért kell nekünk is sorompóba állnunk, hogy Zabik ur működése mentül intenzívebb és eredményesebb legyen.

Mielőtt az alakuló közgyűlés összehívott volna, az előkészítő bizottság több értekezletet tartott, amelyeken megbeszélte a módozatokat, amelyek szerint a háziipart támogató mozgalom eredményes lehetne. Zabik igazgató ur 18 évi tapasztalata alapján megállapította a munka tervét, amely szerint a munkás otthonban, hol a háziipari tantolyam lesz, dolgozni fognak. A munkásokat, akik dolgozni hajlandók, ö-szeirtuk. Megállapítottuk az egész akciónak leglényesebb részét, a kész tárgyak értékesítésének módját.

Munkánkat támogatják: a Bács Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület, mely a gazda

— Micsoda az?

— Evvel szoktam elnáspángolni a rossz gyereket, mikor nem akar tanulni.

Nosza, Gábor urinak se kellett több! Oditva, visítva szaladt föl apjához.

Csakhamar jött vigyorogva az inas, hogy a nevelő menjen föl a nagyságos urhoz. Tamás ment. A folyosón mindentel a cselédség kárörvendő arcával találkozott.

A közjegyző ur dühös volt, de előkelő.

— Mi ez? A fiam már most panaszkodik, hogy agyon akarja ütni. Egész félholt az ijedelemtől. Ezt nem tűröm.

Tamás felvonta a vállát és kifelé fordította a két tenyerét

— Én, kérem, nem bántottam egy ujjal sem. Isten mentsen. A esibukszártól ijedt meg a Gábor urfi, bizonyosan nem látott még olyat.

Zsubay intett, hogy elmehet.

Az előszobában szembe jött a szép asszony.

— Hallottam, hogy baj van. Csak legyen kérem, Tamás, türelemmel. Legyen türelmes.

Tamás megfogadta, hogy az lesz. És fogadását hűségesen megtartotta.

(Vége köv.)

ságokban alkalmazható háziipari készítményeket veszi át értékesítés végett és a zombori áru-csarnok szövetkezet, amely a Tulipánkert Szövetségnek inkább erkölcsi, mint anyagi garanciája mellett a többi készítmények átvételét ígérte meg. A Tulipánkert-Szövetség tehát a Gazdasági Egyesülettel és az Arucsarnokkal karöltve fog nemes céljához, a háziipar meghonosítását. A tagsági díjakból befolyt összeg és a központból vagy a minisztertől kapott segély, mint forgó tőke, kezdetben a munkások díjazására volna fordítható, mert célunk a munkást azonnal, munkáját megillető díjazásban részesíteni, úgy hogy annak semmi más gondja ne legyen, csupán csak dolgozni.

Majd ismertette a titkár a Tulipánkert-Szövetség zombori fiókjának alapszabályait, amelyeknek egyik leglényesebb pontja az, hogy tag lehet mindenki, aki egy korona évi tagsági díjat fizet. A tagsági kötelezettség csak egy évre szól. A szervezet ismertetésénél fölemlítette, hogy a választmány albizottságból állana, ezek a) a szervező és végrehajtó bizottság, b) a termelést arányító bizottság, c) az értékesítő bizottság, d) a kulturális bizottság.

A Szövetség főcélja: támogatni kell a zombori társadalom segítségével Zabik László urnak, a háziipari tantolyamok vezetőjének, működését.

A közgyűlés az ismertetést tudomásul vette és az alapszabályokat elfogadta.

A közgyűlés a tisztikart és a választmányt a következőképen alakította meg: elnök Fernbach Károlyné, alelnök Zsulyevits Ernő, titkár Krump Vilmos, jegyző Petényi József, pénztáros Steiner Lajos, ellenőr Sztrilich Zsigmond. Választmányi tagok: dr. Balogh Ernő, Falcione Lajos, Fernbach Károly, Günther Ferenc, Heisinger Antal, Karakásevits Milivoj, Martin Tivadar, Mérő Ignác, Novákovits Izidor, Prokópy Imre, Rác Soma, Spitzer Sándor, Zabik László. Vigalmi bizottság: dr. Balogh Ernőné, dr. Bruck Árminné, Csernyus Pálné, Czvetkovits Péterné, Halász Gyuláné, Kohut Kálmáné, Komáromy Gyuláné, Mérő Ignácné, Német Arthurné, Scherer Rudolfné, Sztrilich Béláné, Szabó Lászlóné, Tantner Ottóné. Tárcazy Istvánné, Tripolszky Gyuláné, Weidinger Lajosné, dr. Birvalszky György, Fernbach Bálint, Gál Rezső, Herczeg Sándor, dr. Janovits Miklós; dr. Krausz Miklós, Konyovits Antal, dr. Molodován Lajos, dr. Novák Elemér, Veszolovszky István, dr. Zátanyi Dezső, dr. Závodszy Levente.

Fernbach Károly főispán kérésére Hauke Imre polgármester megígérte, hogy a város a munkás otthon, illetve tantolyam részére kész örömmel ad helyiséget a szükséges fűtéssel és világítással együtt, miért az elnök a Szövetség nevében köszönetet mondott, ugyszintén megköszönte Zabik László urnak, hogy önzetlenül vállalkozott a Tulipánkert céljainak előmozdítására.

Végül Vértesi Károly, a Magyar Védő Egyesület képviselőjében, szívélyesen üdvözölte a Tulipánkert-Szövetség megalakulását és arra kérte, hogy a két egyesület, egy célját tekintve, testvéri jó viszonyban, karöltve járjon el a hazai iparpártolás eszméjének a terjesztésében és annak megvalósításában.

Végezetül az elnök bejelentette, hogy a munkás otthon a munka február hó 4-én megkezdődik, s az ünnepélyes megnyitásra, mely február hó 9-én, később meghatározandó időben lesz, meghívta az összes érdeklődőket és a közgyűlést a jelenlevők hangos éljenzése mellett bezárta.

Tisztviselők fogyasztási szövetkezte.

Folyó hó 11-én d. u. 6 órakor tartotta meg a köz és magántisztviselők fogyasztási szövetkezte a polgári kaszinó kistermében alakuló gyűlését.

Vértesi Károly ideigl. elnök üdvözölvén a megjelent tagokat, az ülést megnyitja.

Első sorban a mult ülések jegyzőkönyvei hitelesítették, aztán az alapszabályok olvastattak föl, mi némi módosítással elfogadtatták. Ennek megtörténte után megejtették a tisztikar megválasztása. Megválasztott 10 igazgatósági, 3 felügyelőbizottsági rendes és 2 póttag, továbbá 3 cégjegyző, 1 titkár és 1 pénztárnok.

A megválasztott tisztviselők a következők: Igazgatóság: Inhoff József, Rittinger Antal, idősb Janovich Gyula, Jorgovits Döme, Türr Antal, Langmähr János, Rác Soma, Heisinger Antal, dr. Radvány Ferenc, Lánckor Antal. Felügyelőbizottsági rendes tagok: dr. Ferencsik Lajos, Kókay János, Zsámbokréthy Dezső; póttagok: Cselyuska Márton, Zsigmond Dénes. Cégjegyzők: Inhoff József, Rittinger Antal, dr. Radvány Ferenc. Jegyző és titkár: Knappig Antal. Pénztáros: Schlitter Miklós.

A tisztikar megválasztása után Vértesi Károly, ki a szövetkezet megalakítása érdekében semmi fáradságot sem kimélt, megköszönvén a beléje helyezett bizalmat ideiglenes elnökségéről — nagy elfoglaltsága miatt — leköszön és átengedi a helyét az ujonnan megválasztott elnöknek, Inhoff Józsefnek.

Midőn az új elnök megválasztását követő zajos éljenzés lecsillapult, dr. Ferencsik Lajos tauár rövid, de szívhez szóló szavakban megköszönte az érdekeltek nevében is a volt elnöknek eddigi szives és nagy fáradsággal összekötött buzgólkodását és indítványozta, hogy néki jegyzőkönyvileg bizalom szavaztassék, mit a jelenvoltak zugó éljenzés közt elfogadtak.

Most az ujonnan megválasztott elnök melegen megköszönte a tisztársainak beléje helyezett bizalmát és ígérte, hogy iparkodni fog e bizalmat mindenkor kiérdemelni. Ezután röviden az egyet célját fejtegetvén, kéri a részvényeseket, hogy a részvényeik után esedékes beíratási díjat (egy részvény után 1 korona) a megválasztott pénztárnok kezéhez lefizetni, a részvények részleteinek befizetését pedig (egy részvény ára 20 korona) folyó évi február hó 1 től kezdődő részletekben szintén a pénztárnok kezéhez befizetni sziveskedjenek.

Végül kijelenti elnök, hogy a szövetkezet a működését a cégjegyzés után legott megkezdí és pedig egyelőre csak kis kereteken belül a legszükségesebb háztartási cikkek megrendelésével és hogy a részvényesek által megrendelt áruk mindenkor a házhoz fognak szállíttatni.

Ezzel a gyűlést bezárta.

Az ige tehát testté lön.

Most már nincs más hátra, minthogy minél többen iratkozzanak be a helybeli minden rendű és rangú tisztviselők a szövetkezetbe és annak áldásos működését összetartással elősegítsék, mert csak az összetartásban nyilvánulhat meg az erő.

Ahol pedig összetartás van, ott egyetértés, testvériség és szeretet is honol, melyekből onként fakad a jólét virága!

T. A.

Megbizás. A vallás és közoktatásügyi miniszter Dudas Gyula kir. segédtanfelügyelőt a homonnai tantfelügyelőségi kirendeltség vezetésével bizta meg.

Köszönetnyilvánítás. A zombori Export-gőzmalom igazgatósa 500 kg. lisztet ajánlott fel a magyar jótékony négyeletnek, szegényei között való kiosztás céljából. E nemeslelkű adományért úgy a négyelet, mint a liszt-adományban részesült 50 szegény nevében, ez uton is hálás köszönetet mond Wundszám Ida, a jótékony magyar négyelet h. elnöke.

A zirci mandátum. Bács-Bodrog vármegye tizenhárom járásának és városainak tanítói azt a kérelmet intézték az országos függetlenségi párthoz, hogy az Udvary Ferenc lemondása folytán megüresedett zirci kerületben Gondor Ferenc öbesei tanítót, a bácsmezei Gondor Ferenc öbesei tanítót, a bácsmezei függetlenségi és 48-as párt titkárát jelölje.

Színészet. Halmi Jenő szintársulata a múlt kedden Adára érkezett s előadásait megkezdte.

Fizetésemelés. Cserevka község képviselőtestülete a rendőrök fizetését 400 koronáról 480 koronára emelte fel.

Kedélyes családi estély. Az óverbácsi ifjúság I. hó 15-én a jótékony zenei egyesület javára táncal egybekötött kedélyes családi estélyt rendez.

Furcsa tréfa. Zsivánov Jován alsó-kaboli lakos furcsa tréfát eszelt ki. Az utcaán játszó gyerekeket azzal ijesztgette, hogy elővette forgópisztolyát és rájuk lövöldözött. Egy ilyen eretlen tréfája alkalmából Blazsits Miklós 14 éves fiura lött és a golyó a szegény gyermek bal oldalába furódott. A gonosz tréfájú suhanc ellen a bíróság az eljárást megindította.

Értesítés. A gőzgépközlekedés és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden február hó 10. napján délelőtt 9 órakor a Szeged alsóvárosi új vízmű telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. ipartfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 9.) küldendők be.

Új utalvány és távirati űrlapok. A m. kir. postaigazgatóság 1907. január 1-vel új utalvány és távirati űrlapokat hozott forgalomba. Az űrlapokon annak ára, értékjegy benyomással van jelezve s ezentul csak ezen új lapok használhatók. A régiak az egész év folyamán a posta- és távirat-hivatalkónál becsereíthetők.

A motor-üzem beszüntetése. A magyar államvasut a motorokosi-üzemet beszüntette. Kiseb, új szerkezetű mozdonyokat rendszeresített a motor-üzem helyett s ezekkel már is jóval több eredményt ért el mint a motorokkal.

Az utcai lövöldözés áldozata. Kevenszki Márton újvidéki lakos és felesége a múlt szerdán hazafelé haladtak. Utközben három fiatalemberrel találkozott, kiknek egyike a szerb karácsonyt úgy ünnepelte, hogy revolveréből az utcán ismételt lövéseket tett. A lövések egyike Kevenszki Mártonét jobb lábán találta. A három ember elmenekült.

A delejtű bajai. Tudvalévő, milyen fontos segédeszköz a tengeri hajózásban az iránytű. E nélkül gyakran hiányzanék a tájékozódás lehetősége s nem volna képes a hajó vezetője irányt tartani. Ismeretes azonban a nagy tömegek zavaró hatása is a delejtűre, mely könnyen kitér az iránytól, ha vassal vagy acéllal közeledünk hozzá. Ily hatások ellensúlyozására a tengeri hajókon a tengerész két jókora vasgömböt helyez jobbról és balról a kompasz mellé. Az iránytűnek a hajóanyag változásából a fáról a vasra való áttéréséből eredő veszedelmét tetemesen fokozza, hogy a vashajót acélhajó követte. Az acél könnyen válik delejessé. Mióta pedig villamos berendezések tetézték a hajót (a villamos áram még a lágy vasat is delejessé változtatja), azóta nincs nyugta az iránytűnek s ez sok galibát okoz a hajózásban. Szerencsére megtalálták az iránytű biztos korrekcióját s ez a porgettyű, melynek ez lenne a második jelentős alkalmazása a tengerhajózásban. Az első tudvalevőleg a hajó ingásának, lengésének mérséklésére vonatkozik.

Öngyilkosság. Kopunovits Fábian szabadkai napszámost felesége a múlt hónapban elhagyta Kopunovits ezen idő óta a buskomorság jelei mutatkoztak. Teljesen magába vonult, kerülte az embereket. A múlt héten a templomba ment s amidőn a templomból visszatért, szobájába bezárkózott. A házbelieknek feltűnt, hogy Kopunovitsot még nem látták. Rosszat sejtve, lakása ajtaján zörgetni kezdtek, de választ nem kaptak. A házbeliek erre a délutáni órákban az ajtót felfeszítették, a szobába léptek és elejük rémes látvány tárult. A menyegző gerendáján Kopunovits felakasztva lógott. A szerencsétlenségről azonnal értesíték a mentőket és a rendőrséget. A színhelyre a mentők azonnal kivonultak, de a szerencsétlen emberen nem segíthettek, mert már halott volt.

Színház.

Az újabbkori vigjáték és bohózat, különösen e műfaj francia művelőinél, tárgyát majdnem kizárólag a házasság köréből meríti. Állandó alakjai a megcsalt férjek és a boszuvágyból vagy e nélkül csapodár menyecskék, a mi bizony meglehetősen nagy szegénységi bizonyítvány, mert hát volnának az életnek egyéb viszonyatai, más ferdeségei és gyarlóságai is, a melyeket érdemes lenne pellengére állítani vagy nevetségessé tenni. Toujours perdrix!

De a milyen semmitmondóan unalmas ez a tárgyi egyformaság, éppen olyan csodálatos az az ügyesség és jóformán kiapadhatatlan leleményesség, a melylyel a modern szerzők ezt a régi témát variálják. Mindig új meg új változatokkal, a bonyodalom ezernyi különféleségével töltik ki ezt az ósdi és kopott keretet, s érdekesekek, mulattatók tudnak lenni ott, a hol az ember már alig várhatna valami meglepő fordulatot vagy elmés, eredeti ötletet. Találó példa erre a csütörtök bemutatott **A válás utjai** című vigjáték, a mely, bár szintén a megengedett és tiltott szerelmi kalandok eleséplét témája körül forog, kacagtató helyzetkomikumban gazdag jeleneteivel, eleven cselekményével és szellemes fordulatosságával mindvégig lekötö a figyelmet. Nem sorolható ugyan az ugynevezett fehér darabok közé, de azért megsem szolgált rá arra, hogy tulzott szemérmességéből vagy esetleg más okból, mondjuk talán bizonyos reklám kedvéért, a hirhedt kettős P. betűvel megbélyegezzék. Van akárhány operette, a melyben sokkal több a sikamlósság és a nagyon is egyértelmű tragárság.

Az előadás nagyjából kielégítő volt. Némely jelenet vontatottságáért, különösen a III. felvonás folyamán, a felelősség egyes szereplők hiányos készülttségét terheli. A derűtlenség felkeltésében elüljárt, a magát felszarvazottnak vélelő férj szerepében, Szalóki, kinek az élénken játszó Szabados Giziben (Éva) pompás partnere akadt. Az előszeretettel tilosban eserkésző, esalhatatlan logikájú báró szerepét Sik R. töltötte be a vérbeli roué hódító biztosságával, míg az igazán szerelmes, de számos komikus félreértés miatt csak nehezen boldoguló Gerbi szerepében a vasszorgalmu Remete jeleskedett. Éva kissé ingatag erényének éber őrét (Elodie) Molnár Vilma személyesítette alapos tudással és még több jóakarattal. A selypítését a csattanó arsesimitások varázslatos hatása alatt hol elveszítő, hol meg visszanyerő Théodort Gózon ábrázolta jó kedvvel és elismerést érdemlő igyekezettel. Elfogadható alakítást nyújtott még Papp I. mint Hortense és epizód szerepében a törekvő Solymosi mint Jean Balivet.

Pénteken felelevenítették a régi, nagystilű operették egyik legkedvesebbjét: **A cigánybáró**-t, melynek a hamisítatlan romantika jegyében fogant fantasztikus meséje és végtelenül kedves muzsikája még mindig nem veszített sem szépségéből, sem vonzerejéből. A közönség lankadatlan érdeklődéssel kísérte az eléggé színvonalos előadásnak minden egyes részletét és tüntető melegséggel tapsolt a gyönyörűen éneklő Sz. Pozsonyi Lenke Szaffijának. A Barinkayval (Nagy Gyula) érzelmesen előadott remek kettőst meg is kellett ismételnie. Osztatlan tetszést aratott még E. Zöldi Hermin kiváló Ciprása és a kellő mérséklettel mókázó Szalóki pompás Zsupánja; a kedvetlenül játszó Sik Carnerója ellenben már a darab elején is rászolgált volna a jól megérdemelt nyugalomra.

Ugyancsak az operette fénykorába vezetett vissza bennünket a szombaton színre hozott **Nebántsvirág**, melynek csupa bájjal, elegáns könnyedséggel és üdítő frissességgel telt zenéje minden színházlátogató legkedvesebb és maradandó emlékei közé tartozik. Annál súlyosabb beszámítás alá esik az a csuf merénylet, melyet néhány, a szinpadot nyilvánvalóan a vásári komédiások bódéjával összetévesztő közreműködő e graciózus mű jellege ellen elkövetett. Már sokszor szót emeltünk e helyen a társulat egyes tagjainál rossz szokássá vált rögtönzési mania, izléstelen tréfalkozás és a legnagyobb mértékben sületlen kedélyeskedés ellen, sajna, mindig eredménytelenül. Más tényezőknök kellene itt közbelépniök, hogy az ilyen türetetlen okvetetlenkedésnek egyszer s mindenkorra eleje vétéssék. S hogy az előadás mindezek ellenére sem keltett nagyobb viszatetszést, az majdnem kizárólag Révész és Szalóki (Celestin) kitűnő alakításának köszönhető. Révész először próbálkozott meg a címszereppel, s az ő Melle Nitouche-a egyik jelenésben még rá is szorul egy kis retouche-ra, mindazonáltal ezen első kísérletével olyan általános sikert aratott, mely fölér legzajosabb szinpad diadaláival. Megismétlődött ez a nagy sikere a vasárnapi jutalomjáték alkalmával, a mikor **A vig özvegy** Hanna szerepében a lelkes közönség szüntelen ünneplésének virággal elhalmozott tárgya volt.

—e.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ január 13-iki száma 27 képe között néhány szép felvételt közöl a budai királyi palota belső berendezéséből, több fölvetelt a nagy hóról, aktuális humoros rajzokat Bér Dezsőtől, képeket a Ráth György-muzeumból. A szépirodalmi közlemények sorát Mikszáth Kálmán mind érdekesebbé váló humoros regénye, Pekár Gyula történeti regénye, ifj. Hegedűs Sándor rajza, Mezey Sándor és Zsoldos László versei s az „Udvari élet“ című regényes korrajz teszik gazdaggá. Egyéb közlemények: 1848. március 15-iki eseményeinek elbeszélése Mikszáth Kálmántól, Mária Annunciata főhercegnő arképe, egyéb aktualis képek s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Közintézetek s egyletek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 8 korona, a „Világkróniká“-val együtt 4 kor. 40 fillér. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára. félévre 2 kor. 40 fillér.

Uj jogi művek. A dr. Pataj Sándor szerkesztésében és kiadásában megjelenő Igazság Könyvtára című sorozatban újabb ismét a külföldi jogi szakirodalom egyik legbecesebb terméke jelent meg dr. Thót László fordításában: dr. Angiolla Cajetan műve: a „Kriminál-Anthropológiáról.” Ára 1 kor. 60 fill. Kapható a kiadónál dr. Pataj Sándornál Zomborban, vagy a budapesti bizománynál Kunossy, Szilágyi és Társa cégnél.

A Petőfi-társaság felhívása.

A Petőfi-társaság azzal a kéréssel fordul a nagyközönséghez, hogy akiknél Petőfitől eredeti kéziratok, levelek, költemények, képek, szobrok, műveinek első kiadásai és egyéb tárgyak, valamint a költőre, a költő szüleinek, Szendrey Juliánra, Petőfi Zoltánra és Petőfi Istvánra vonatkozó adatok vannak, vagy azoknak hollétéről tudomásuk van, szíveskedjenek erről a Társaság meghatalmazottját: Kéry Gyulát (Budapest, VIII. József-körút 72.) értesíteni, ki a Társaság megbízásából gyűjti az adatokat és ereklyéket. A Petőfi-társaság budapesti házában Petőfi-muzeummá rendezi be, s a társaság már eddig is számos becses és értékes ereklye birtokában van; de szüksége van a nagyközönség további támogatására, hogy minél dicsőbb emléket állíthasson a halhatatlan költőnek. A Társaság az adatközlők, az ajándékozók és egyéb közreműködők nevét megőrökíti évkönyveiben és hálás lesz minden fáradozásért!

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy elintézése indokából a f. évi január hó 22-én a szükséges képeket a következő napon mindenkor reggeli 9 órakor Zomborban a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A m. kir. belügyminiszter urnak leirata a jegyzői magánmunkálatokról alkotott vármegyei szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
2. Kereskedelemügyi miniszteri intézkedés a járási közutak létesítése tárgyában.
3. A vármegye alispánjának jelentése a távbeszélő hálózat létesítése tárgyában.
4. Ugyanannak előterjesztése a balas-bácsalmás-rigyicai h. é. vasut igazgatóságának megalakítása tárgyában.
5. Bács-Bodrog vármegyei községi tisztviselők szövetségének kérelme a községi hivatalnok alkalmazottak anyagi helyzetének javítása és előmenetelük biztosítása iránt.
6. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átirata a munkásbajok orvoslása tárgyában.
7. A Műgyetemi Segítő Egyesület kérelme anyagi támogatás iránt.
8. A vármegye egészségügyi bizottságának előterjesztése a Káty községében felállítandó gyógyszerteret engedélyezése tárgyában.
9. Dr. Csernyus Pál tb. főügyész jelentése a Szabadka városának fizetett beszállásolási költsége tárgyában.
10. Nemesmilitics község rendőreinek és kisbíráinak felelőssége a községi képviselő-testületnek a rendőrségi és kisbírói fizetések felemelését megtagadó határozata ellen.
11. Kékits M. Péter és társai felelőssége Óbecse községnek a legelődíjak tárgyában hozott határozata ellen.
12. Sárközi Sándor felelőssége Csurog községnek a faskolalátogató napidíjai tárgyában hozott határozata ellen.
13. Tuffner József és társai felelőssége Kerény községnek egy írógép beszerzését kimondó határozata ellen.
14. Stöckl Jakab és társai felelőssége Kerény községnek az árvtári hiány megtérítése tárgyában hozott határozata ellen.

15. Özv. Schmidt Ernesztne és társai felelőssége Zenta városnak a kéményseprés ellenőrzése tárgyában hozott határozata ellen.

16. A Ferenc csatorna részvénytársaság felelőssége Ujverbász községnek a külrendőrségi pótdadó alól való mentesítést megtagadó határozata ellen.

17. Zelenka János felelőssége Temerin községnek a jegyzői lak átalakítása tárgyában hozott határozata ellen.

18. Dr. Lieli József felelőssége Hódság községnek az orvosi fizetés felemelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

19. Jankovits Tósa felelőssége Szenttamás községnek a második orvosi lakbér tárgyában hozott határozata ellen.

20. Tuffner József és társai felelőssége Kerény községnek az előfogatos szolgálat biztosítása tárgyában hozott határozata ellen.

21. Hunyady János felelőssége Felsőszentiván községnek az őrök végrehajtói lakbér megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

22. Gyukity Antal és társai felelőssége Felsőszentiván községnek a kisbírói fizetések emelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen.

23. Gyurics Milán és társai felelőssége Csurog községnek a tanítónői, tanítói és ovónői fizetések emelését megtagadó határozata ellen.

24. Vojnovits Vladimir felelőssége Bácsföldvár községnek az őrök lakbérémeletét kimondó határozata ellen.

25. Lang Bernát felelőssége Dunabökény községnek az adószedői fizetésemelését megtagadó határozata ellen.

26. A kanizsai takarékpénztárnak felelőssége Magyarkanizsa községnek a pénzek elhelyezése tárgyában hozott határozata ellen.

27. Potzta György felelőssége Ópalánka községnek az utcák elnevezése tárgyában hozott határozata ellen.

28. Lantos István felelőssége Zenta városnak az aszfaltjárda költségei ügyében hozott határozata ellen.

29. Ifju Nagy Pál és társai felelőssége Tiszakálmántalva községnek a felekezetek segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

30. A kulai járás községeinek határozata a rendőrfelügyelői utiatalány és lakbér emelése ügyében, úgy a rendőrfelügyelőnek azok ellen beadott felelőssége.

31. Az apatini járás községeinek határozata a rendőrfelügyelői javadalom újbóli megállapítása iránt, úgy az érdekeltek felelőssége.

32. Jovák Illés felelőssége Zenta városnak a Kopogi féle iskola fűtése tárgyában hozott határozata ellen.

33. Ubavin Mirkó és társai felelőssége az Úrszentiván községben megejtett bíróválasztás ellen.

34. Nagel Gyula felelőssége Bajmok községnek a marasztalási adóösszegek befizetése tárgyában hozott határozata ellen.

35. Temerin, Kölpény, Kiszács, Felsőszentiván, Csurog és Petrőc községek határozatai a rendőrségi fizetések ügyében, úgy érdekelteknek azok ellen beadott felelőssége.

36. Illés Vidor felelőssége Szilágyi telep község véleményező testületének a templomtéri és temetőbe vezető járdák elkészítése tárgyában hozott határozata ellen.

37. Sendula Sándor és társai felelőssége Szenttamás községnek a zombor-óbecsei h. é. vasutra megszavazott regále kötvény értékének visszafizetése tárgyában hozott határozata ellen.

38. Velin Zsivkó felelőssége Hercegszántó községnek egy hid fentartása tárgyában hozott határozata ellen.

39. Dr. Vlahovits Iván felelőssége Óbecse község képviselőtestületének a zombor-óbecsei vasut hozzájárulási összegének mikénti fedezése tárgyában.

40. Popovits Nikola felelőssége Ada községnek a hetipiac helypénzszedés bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen.

41. Stamberger Bernát felelőssége Mohol községnek az artézi kutak vizének felhasználása tárgyában hozott határozata ellen.

42. Rákits Bogdán és társai felelőssége Ofutak községnek a rendőrségi fizetések felemelését megtagadó határozata ellen.

43. Borovszky Kornél felelőssége Dunagálos községnek a rendőrségi fizetések felemelését megtagadó határozata ellen.

44. Zsigmond Gyula felelőssége Piros községnek a rendőrségi fizetések emelését megtagadó határozata ellen.

45. Tuffner József és társai felelőssége Kerény községnek kiegészítő munkaerő alkalmazása tárgyában hozott határozata ellen.

46. Haug János felelőssége Tiszaistvánfalva községnek a rendőrök fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata ellen.

47. Szobotka Rezső felelőssége a vaskuti nagyvendéglő kibővítési munkálatainak felülvizsgálata alkalmával felszámított költsége tárgyában a vármegye alispánja által hozott véghatározata ellen.

48. Popovits V. Tódor felelőssége Szilbács községnek a kisbírák fizetésfelemelése tárgyában hozott határozata ellen.

49. Kovács András felelőssége Batmonostor községnek Kovács Márta siketnéma segélyezése tárgyában hozott határozata ellen.

50. Okér község határozata a költségvetés és számadás sokszorosítása tárgyában s ellene Szmiba Kálmán által beadott felelőssége.

51. Zenta város határozata a házipénztári könyvelői állás szervezése tárgyában.

52. Csonoplya község határozata a hetivásár látogatási szabályrendelet módosítása tárgyában.

53. Zenta város képviselőtestületének 1839. 1906 sz. a. dr. Lovászy Andor ügyvéd díjazása tárgyában hozott határozata.

54. Bácsujfalu község határozata Kampel József renuőr jutalmazása tárgyában.

55. Liliomos község határozata a DMKE alapító tagsága tárgyában.

56. Ada határozata a D. M. K. E. alapító tagjai sorába való belépés tárgyában.

57. Mozsor határozata a községi előfogatosok jutalmazása tárgyában.

58. Ugyanannak határozata a községi kisbírák jutalmazása tárgyában.

59. Hódság határozata új toronyóra beszerzése tárgyában.

60. Szentfűlöp határozata Lauer Konrád segélyezése tárgyában.

61. Titel határozata a lámpagyújtogató ruhaátalánya tárgyában.

62. Ugyanannak határozata Bain Krisztina segélyezése tárgyában.

63. Ugyanannak határozata a téli háziipari tanfolyam létesítésére megszavazott hozzájárulás tárgyában.

64. Magyarkanizsa határozata új utcai lámpák beszerzése tárgyában.

65. Óbecse határozata Bollok Károly segélyezése tárgyában.

66. Bogyán határozata a barangozó fizetésfelemelése tárgyában.

67. Ujverbász határozata a kéménysepréztési díjak megváltása tárgyában.

68. Csurog határozata a községi előfogatosok fizetésfelemelése tárgyában.

69. Zenta határozata Bózsini Rádó hátralékának törlése tárgyában.

70. Bácsujlak határozata az ottani róm. kath. misealap részére adóvisszatérítés tárgyában.

71. Magyarkanizsa határozata a községi tisztviselők és előjárók által hivatalos utazások alkalmával igénybe vehető gyorsvonat használatára tárgyában.

72. Ada határozata Krizsán István terhére bekebelezett záloglog törlése tárgyában.

73. Dunabökény határozata az építkezési munkák biztosítása iránt.

74. Sajkásgyörgye határozata egy másod-őrök állás szervezése iránt.

75. Körtés határozata a szülész női fizetés emelésének megtagadása tárgyában.

76. Óbecse határozata házihelyek eladása tárgyában.

77. Bácsfeketehegy határozata az ovoda építése tárgyában.

78. Magyarkanizsa határozata a község ház és nagyvendéglő tervei tárgyában.

79. Mozsor határozata új iskola és tanítói állás szervezése tárgyában.
80. Bajmok határozata a templomépítési fuvarok megváltása tárgyában.
81. Zenta határozata a tűzoltó-egylet segélye tárgyában.
82. Dunagárdony határozata az iskolai költségvetési hiány mikénti fedezése tárgyában.
83. Zenta határozata a bátkai révészek fizetésének emelése tárgyában.
84. Szentfűlöp határozata a jegyzői tűzifa szállítási átalánya tárgyában.
85. Militics határozata a megtakarított rendőri fizetések kiadása tárgyában.
86. Jánoshalma határozata egy iskolaszolgái állás szervezése tárgyában.
87. Kishegyes határozata a másodirnok személyi pótléka tárgyában.
88. Jánoshalma határozata az apáca zárda fajletménye tárgyában.
89. Apatin határozata a kertészi fizetés emelése tárgyában.
90. Titel határozata a jegyző szabadsága és kiegészítő alkalmazása tárgyában.
91. Titel határozata a szegény tanulók felruházása tárgyában.
92. Titel határozata óvodaépület vásárlása tárgyában.
93. Sajkáslak határozata a költségvetési hiány mikénti fedezése tárgyában.
94. Dunabökény határozata az egyik tanítói fizetés emelése tárgyában.
95. Vajszka határozata a kisbírók fizetési pótléka tárgyában.
96. Militics határozata a végrehajtási díjak egy részének kiadása tárgyában.
97. Bácsalmás határozata iskolai könyvtár felállítására tárgyában.
98. Martonos határozata a nagyvendéglő bérlet megszüntetése tárgyában.
99. Magyarkanizsa határozata az előfogatok és lovas kézbesítők fizetésének emelése tárgyában.
100. Csurog határozata a kisbírói fizetések emelése tárgyában.
101. Zenta határozata a felemelt kiadói fizetés folyósítása tárgyában.
102. Bacsorsód határozata egyes földrészek átengedése tárgyában.
103. Boldogasszonyfalva határozata a lámpagyújtó bérének emelése tárgyában.
104. Zenta határozata a tanyai iskolák bekerítése tárgyában.
105. Pincéd határozata az 1906. évi pótköltségvetés tárgyában.
106. Gádor határozata a Hoffer-féle ház hely eladása tárgyában.
107. Begecs határozata a foglalkozó peresítése tárgyában.
108. Cservenka határozata a megtakarított pénzek felhasználása tárgyában.
109. Bajmok határozata ingatlan vétel és eladás tárgyában.
110. Zenta határozata a gimnáziumi szolgál, az erdőőrök és az udvarosok fizetésének emelése tárgyában.
111. A topolyai főszolgabíró jelentése a topolyai temető megővítése ügyében.
112. Szaich Lajos kérvénye nyugdíjának kiegészítése iránt.
113. Mezey Imre főszolgabíró kérvénye nyugdíjaztatása iránt.
114. Derye község határozata a paripás-bácsordas-liliomosi ut megszüntetéséből eredő földek eladása tárgyában.
115. Ujfutak község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.
116. Ujsóvő község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában.
117. Szépliget község határozata jégverem felállítására tárgyában.
118. Alsókaból község határozata a közdőlő közutak törzskönyvezése alkalmával felmerült költségek mikénti fedezése tárgyában.
119. Magyarkanizsa község határozata a sertés piac kikövezése tárgyában.
120. Ugyanannak határozata az ártézi kutak környékének kikövezése tárgyában.
121. Zenta r. t. város határozata Németh Károly által elfoglalt közterület tárgyában.
122. Zenta r. t. város határozata a hidépítés által elfoglalt területből származó károk megtérítése tárgyában.
123. Turja község határozata a regále kötvény felhasznált ellenértéke tárgyában.
124. Martonos község határozata ingatlan kisajátítása tárgyában.
125. Ugyanannak határozata a martonos-szerbkereszturi kompátjárás létesítése tárgyában.
126. Palánka község határozata ingatlan eladása tárgyában.
127. Zenta város határozata Boros Pál János libalegelői hazhelye tárgyában.
128. Zenta város határozata Csikmák Mátyás tartozásának törlése tárgyában.
129. Zenta város határozata Eszes György tartozásának törlése tárgyában.
130. Zenta város határozata Gombos Mihályné tartozásának törlése tárgyában.
131. Zenta város határozata Montag Samu tartozásának törlése tárgyában.
132. Zenta város határozata Hokstok Ferenc tartozásának törlése tárgyában.
133. Zenta város határozata Szabó János tartozásának törlése tárgyában.
134. Zenta város határozata a városi végrehajtók napidíjainak felemelése tárgyában.
135. Zenta város határozata Stéh Ferenc tartozásának törlése tárgyában.
136. Martonos község határozata özvegy Bencsik Ferencné tartozásának törlése tárgyában.
137. Titel község határozata kiskoru Rózsa Lajos tartásdíja tárgyában.
138. Gádor község határozata a harangozó fizetésének felemelése tárgyában.
139. Titel község határozata az iparos tanonciskolában alkalmazott tanítók fizetésének felemelése tárgyában.
140. Csurog község határozata Gyukity Gyóka községi kocsis fizetésének felemelése tárgyában.
141. Bogyán község határozata Szotinác Bóna tartozásának törlése tárgyában.
142. Ópalánka község határozata Mijalovits Peter napidíja tárgyában.
143. Magyarkanizsa község határozata Molnár István segélyezése tárgyában.
144. Mohol község határozata Krizsák József segélyezése tárgyában.
145. Mohol község határozata Nagy István harangozó díjai tárgyában.
146. Zenta város határozata Benovácz Anna, Szocsin Angelina, Győre Mária, Szűcs Ilona, Markov Éva, Schreiber Maria, Bencsik András, Kontár Gergely, Rudics Teréz, Balint György, Dukai Imre, Kollár Maria, Rápos István, Botos Flóra, Kalmár József, Fortuna András, Miklós Anna, Barta Mária, Pap István, Ujbázi András, Nagy Birtó Róza és Stili Ilona gyógydíjainak leírása tárgyában.
147. Palona határozata a gyepmesteri fizetés megállapítása tárgyában.
148. Kerény határozata a körállatorvossal kötött egyezség tárgyában.
149. Dunacséb határozata a gyepmesteri állás szervezése tárgyában.
150. Ada határozata hullaégető kemence felállítására tárgyában.
151. Bácsföldvár község határozata a róm. kath. földműves ifjúsági egyesület segélyezése tárgyában.
152. Jánoshalma határozata némely községi alkalmazott fizetésének felemelése tárgyában.
153. Martonos határozata a szeged martonosi armentesítő társulat javára fizetendő armentesítési járulékok mikénti fedezése tárgyában.
154. Zenta város határozata Szekfü Ferenc tanító segélyezése tárgyában.
155. Ugyanannak határozata Recskó Mátyás és Csabai György városi udvarosok fizetéseinek javítása tárgyában.
156. Magyarkanizsa község határozata Pili Lukács csatornatisztogató fizetésének felemelése tárgyában.
157. Ada község szabályrendelete az anyakönyvvezetői és helyettesi teendők ki általi teljesítése, hivatalos órák megállapítása, ugyanazok kivonatának és értesítők díjainak hovatfordítása tárgyában.
158. Magyarkanizsa község ugyanazon tárgyban hozott szabályrendelete.
159. Martonos község ugyanazon tárgyban hozott szabályrendelete.
160. Mohol község ugyanazon tárgyban hozott szabályrendelete.
161. Obecse község szabályrendelete az anyakönyvvezető és anyakönyvvezetőhelyettesek megbízatása tárgyában.
162. Obecse község határozata a III. anyakönyvvezetőhelyettesi állás rendszeresítése és az anyakönyvvezetés terheinek anyagi könnyítése iránt.
163. Péterréve község szabályrendelete az anyakönyvvezető és anyakönyvvezetőhelyettesek megbízatása tárgyában.
164. Bacsföldvár község szabályrendelete az anyakönyvvezető és anyakönyvvezetőhelyettesek megbízatása tárgyában.
165. Topolya község határozata az anyakönyvvezetőhelyettesi teendők ki általi teljesítése tárgyában.
166. Bajmok község hason határozata.
167. Palánka község hason határozata.
168. Apatin község hason határozata.
169. Bajmok község hason határozata.
170. Titel község határozata Vracsarits Gerő titeli községi jegyző szabadsága tárgyában.
171. Farkas Antalné utkaparó özvegyének kérvénye kegydíj iránt.
172. Az 1904. évi XI. t. c. alapján a községi kör és segédjegyzőket megillető állami fizetési kiegészítést feltüntető 1906. évre szóló főkimutatás.
173. Zombor város átirata a Dmke fogadtatása alkalmából felmerült költségek részbeni fedezése iránt.
174. A szegedi vakokat képző és foglalkoztató intézetnek anyagi támogatás iránti kérelme.
175. Kula község határozata Schmidt János pénztárnok 1218 korona 17 fillér marasztalási összegének leírása tárgyában.
176. Bacsujlak határozata behajthatlan követelések leírása tárgyában.
177. Ujsóvő község határozata behajthatlan követelések leírása tárgyában.
178. Zenta város határozata hitelátruházás iránt 1906. évre.
179. Zenta város ugyanezen tárgy határozata.
180. Bács, Jánoshalma, Vajszka, Wekerlefalva, Ujpalánka, Melykut, Kunbaja, Káty, Körtés, Palona, Madaras, Szentfűlöp, Réms, Felsőkaból, Tündéres, 1907. évi közpénztár költségvetései.
181. Omoravica 1906., Bogyán 1906., Béreg 1907. évi pótköltségvetései.
182. Bacsföldvár 1905., Szentfűlöp 1904., Mozsor 1904., Bácsalmás 1903., Osóvő 1905., Palánka 1903., Bezdán 1903., Pacsér 1903., Nemesmilitics 1903., Petróc 1905., Nádálja 1905., Pincéd 1904., Bács 1904., Veprőd 1904., Nemesmilitics 1902., Tiszaistvánfalva 1905., Bezdán 1904., Boldogasszonyfalva 1905., Piros 1905., Mátételke 1905., Liliomos 1904., Sajkásgyörgye 1905. évi közpénztári számadásai.
183. Csajkás kertletti községek rétkelző bizottságának 1905. évi számadása.
183. Paripás 1905. évi gyampénztári számadása.

Közzgazdaság.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában csekély behozatal és jó kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.60—3.50, muhar 4.00, alomszalma 1.80, zsupszalma 2.50, szecska 2.35, kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.60—2.80, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 7.60, tengeri 5.25, rozs 6.35, árpa 6.40 kor. 50 kilónként.

HIRDETÉSEK.

Megbízható ügynökök

és
viszonteladók keresteinek Bács-Bodrog
vármegye összes községeiben.

Ajánlatok a
„HUNGARIA“ műtrágya-, kén- és
vegyszer- és vegyipari részvénytársasághoz
intézendők: BUDAPEST, V., Fűrdő-
3-3 utca 8. sz.

Meghívó

Az „I. Tovariszovai segélyegylet mint
szövetkezet“ 1907. évi január hó
17-én tartandó

IX. rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés tartamára elnök, jegyző és a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a mérleg, nyereség és veszteség számla bemutatása.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A felmentvény megadása.
5. Az igazgatósági tagok választása.
6. A felügyelőbizottságok választása.
7. Pénztárnok, könyvelő és szolgáló választása.
8. Az alapszabályok módosítása.
9. Egyéb indítványok.

Bácsótóváros, 1907. január 7.

Az igazgatóság.

Pályázat.

Községemben leköszönés, illetve más állásra történt megválasztás folytán egy községi irnoki állás üresedésbe jött. Pályázni óhajtoktól megkívánom, hogy nálam vagy személyesen vagy levélileg mielőbb jelentkezzenek.

Szépliget, 1907. január hó 12-én.

Benyács Simon,

3-1 jegyző.

4120. sz. kig. 1906.

Pályázati hirdetés

Csurogon rendszeresített segéd-
szülésznői állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazon okleveles szü-
lésznőket, kik ezen állásra pályázni
óhajtanak, kérvényüket **foljó évi
február hó 15-éig** terjesszék be.

Ezen szülésznői állás javadalma-
zása évi 120 kor., mely fizetés havi
előleges részletekben vétetik fel.

Azonfelül minden szülés alkalmá-
val nyújtott segédkezés után nappal 40
fillér, éjjel 80 fillér szedhető.

Zsablyán, 1907. évi január hó 9-én.

Nikolits Izidor,

2-2 főszolgabíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

SZAKVÉLEMÉNYEK

az

ESTERHÁZY COGNACRÓL:

A m. kir. műegyetem borászati laboratóriuma által hivatalosan megejtett és
általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitünő minőségűt
és a francia Cognacokkal vetekedőt a **legjobban ajánlhatjuk.**

Dr. Tauffer Vilmos,

egyetemi tanár.

Dr. Stiller Bertalan,

egyetemi tanár.

Dr. Réczey Imre,

egyetemi tanár.

Dr. Pertik Ottó,

egyetemi tanár.

Dr. Kétly Károly,

egyetemi tanár.

Dr. Angyán Béla,

egyetemi tanár.

Dr. Poór Imre,

kir. tanácsos, egyetemi tanár.

Dr. Báron Jónás,

egyetemi tanár.

AZ

ESTERHÁZY COGNAC

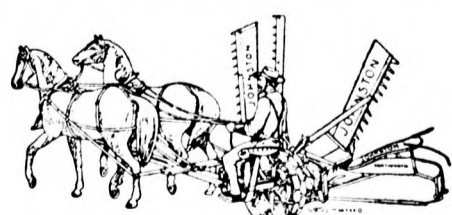
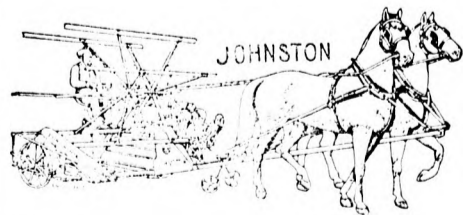
MINDEN ELŐKELŐ FÜSZER és CSEMEGEKERESKEDÉSBEN
KAPHATÓ.

12-12

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve, egyszerű és töké-
letes kivitelben, olcsó árban szállítjuk.

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc,
a Johnstons Harvester Co., Batavia.

Magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Arajánlattal készséggel szolgálnak.

*-4

57/1907. sz.

Hirdetmény.

Bezdan községben megüresedett gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk és felhívjuk ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket alulírt előjárókhöz **1907. évi január hó 31-éig** bezárólag nyújtsák be.

A rendőr évi fizetése, havi utólagos részletekben 432 korona. Ruházatot és felszerelést a község adja.

Bezdan, 1907. január hó 8-án.

Bosnyák János, Flesz Simon,
jegyző. 3-1 bíró

Meghívó.

A „Zsablyai első takarékpénztár részvénytársaság” **1907. évi február hó 3-án d. u. 2 órakor** saját helyiségeiben tartandó

II-ik rendes évi közgyűlésére

az intézet részvényesei tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési jegyző és két közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1906. évi eredményről.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság indítványa az alaptőkének 50,000 koronával 100,000 koronára való felemelése iránt és az alapszabályok 6. és 8. §-ainak megváltoztatása.
6. Három rendes felügyelőbizottsági tag és két póttag megválasztása 1907. üzletévre.

Zsablyán, 1907. január 6-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 21 §. A közgyűlésen szavazatképes minden részvényes, ha a közgyűlés kihirdetését illetve egybehívását megelőző év december 31-ig a társaság részvénykönyvében saját nevére írott részvénytel bírt és az ilykép saját nevére szóló részvény a hozzátartozó szelvényivel legkésőbb 2 nappal a közgyűlés előtt az intézettel letéteményezték.

Pályázati hirdetmény.

Pályázat hirdettetik Csonoplyán (Bácsmege) leköszönés folytán megüresedett róm. kath magyar-bunyó tan nyelvű tanítói állásra **1907. évi január 28-ig.** Évi javadalma: 1. 800 korona készpénzben, 2. 5 hold (1200 [ ]-öl) haszonélvezete adóteherrel, 3. 24 korona az ismétlő oktatásért, 4. törvényes korpótlék, 5. szép, kényelmes lakás melléképülettel. A kellően felszerelt folyamodványok a csonoplyai r. kath. iskolaszékre címezve főt. Meszner István apát-esperes-plébános urhoz Bezdanba küldendők.

Csonoplya, 1907. évi január 6-án.

Deák Andor, Kuts Endre,
világi elnök. 3-3 egyházi elnök.

93. sz. kig. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Csávoly községben elhalálozás folytán megüresedett 600 korona fizetés, 100 korona lakbérrel javadalmazott irnokvégrehajtói állás üresedésbe jövén, ezen állásra pályázatot hirdetek, felhívom ennél fogva pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi február hó 6-ig** terjesszék be.

Baja, 1907. évi január hó 7-én.

Vojnich Máté,
főszelgabiró.

Eladó

2-1

Ferisánci községben (Szlavóniában, Verőce megyében) körülbelül 2900 kat. hold nagyságu **földbirtok**, amelyből körülbelül 1100 hold szántóföld, körülbelül 400 hold fiatal erdő, körülbelül 1400 hold őserdő (amelyből azonban 1000 hold fa nélkül), körülbelül 10-13 hold szőlő és több hold szilvás, gyümölcsös és gesztenyes. A vasút közepében levő birtok 2 pusztából áll, az egyik körülbelül 400, a másik körülbelül 700 holdas. Mindkettő számos gazdasági épülettel, egy-egy ispánlakkal és magtárral. A birtokhoz tartozik 1 kastély parkkal, erdészlak, présház, magtár, malom, nagy kőbánya, vásártartási jog. A birtok ára fundus instruktus nélkül 900,000 korona. A vételár készpénzben fizetendő, kivéve a körülbelül 250,000 koronát kitevő bekelezett terheket, amelyeket vevő tetszése szerint átvehet. A birtok egyes részeinek külön való eladása nincs kizárva. A szerződés részletes feltételei és módzatai felől értekezhetni **Weisz Lajos** földbirtokos vagyongazdálkodónak mohácsi lakossal. — Ugyancsak eladó 1000 hold őserdő fája, esetleg földdel együtt. Értekezhetni ugyanott.

KENDER-IPAR.

== Egy a legújabb **találmányaim** az ==

== EPOCHAL KENDERTÖRŐGÉP ==

a gróf Chotek-féle kendergyárban Futakon üzemben látható.

További szabadalom alatt lévő új találmányaim a következők: a „**TEMPERAER**” kenderáztató, amellyel lágy vízzel 48 óra és kutyvízzel 70 óra alatt az áztatás befejezhető. Ezen eljárás mellett áztatott kender minőség és színben az olasz kender majdnem túlhaladja, a „**FUROR**” szárítókészülék, amely fehéritő szerkezettel is bír és végre a „**DUPLET**” tilológép.

Kender kikészítőtelepeket saját rendszerem szerint szövetkezeti uton alapítok és berendezek.

Érdeklődőknek szívesen szolgálok felvilágosítással.

Ifj. THIEL KONRÁD,

Futakon. (Bácska.)

10-8

Hungária fürdő

A fürdők használati ideje 1906. évi szeptember hó 1-től.....

Mindennap reggeli 6 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség

rendelkezésére áll.

||| Gőzfürdő: |||

Urak részére

mindennap déli 1 óráig
: kedden délután is. :

.: Hölgyek részére .:

hétfőn, szerdán, pénteken és szombat d. u. 2-től 6 óráig.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap d. u. kivételével használhatják.

Diákjegyek csak kedden és iskolásleányok részére fürdőjegyek csak szerdán d. u. adatnak ki.

Allandóan friss víz folyik.

Masseur, tyukszemvágó, fodrász a fürdőben.

Telefon. Ujságok.

Legnagyobb tisztaság és kényelem.

Bérelni a fürdő-fodrásznál bármely naptól fogva lehet. =
A fürdőáruk a jegyelárusítóknál és Zsulyevits Mihály fürdő-fodrásznál megtehetőek. =

Hirdetmény.

A zombori I. önszegélyző szövetkezet **folyo évi február hó 2-án délelőtt 9 órakor** saját helyiségében tartja ez idei rendes közgyűlését, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Közgyűlés tartamára elnök választása
2. Igazgatósági jelentés a múlt forgalmi évről.
3. Számadások megvizsgálása, a forgalom kimutatása és jóváhagyása.
4. Igazgató, aligazgató, igazgatósági tagok és felügyelő bizottság felmentése.
5. A XXII. ciklus törzsbetéteinek mikénti kifizetése és a nyereség felosztása.
6. A XXVII. ciklus megalakítása.
7. A kilépett igazgatósági tagok és felügyelő bizottság megválasztása (alapsz. 42. §)
8. A felszerelések megbecslésére kiküldendő 5-ös bizottság megválasztása.
9. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés ideje előtt 3 nappal az igazgatóságnak írásban beadandók, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Az 1. és 5. alatti pontokhoz a szövetkezetnek csak régi tagjai szólhatnak, míg a 8. és 9. pontban foglaltakhoz az új ciklus tagjai is befolyhatnak.

Egyben az igazgatóság közhírré teszi, hogy a XXII. ciklus 1906. évi december hó 31-én feloszlott és annak kifizetése február hó 6-án veendi kezdetét.

Ennélfogva a keresk. törvény 249. §-a és az alapszabályok 33. §-a értelmében felhívattak mindazok, kiknek ezen és az előző években feloszlott ciklusból bármilyen igényeik vannak, hogy követeléseiket 1907. év végeig érvényesítsék, mert annak elmulasztása esetén mindennemű igényeik az alapszabályok 29. §-a értelmében elévülnek.

A mérleg kimutatása az egylet helyiségében megtekinthető.

3-1

Az igazgatóság.

Legfinomabb

teáskanna védjeggyel ellátott

teakeverék

kapható: *—11

Weidinger S. és Zs.
és **Veszelinovits Péter** urak
kereskedéseiben Zomborban.

Meghívó

a „Szenttamási első takarékpénztár részvénytársaság“ **f. évi február hó 3-án délután 2 órakor** az intézet helyiségében megtartandó XV. rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A jelenlevő részvényesek részvényeinek hitelesítése.
2. A zárszámadások és mérleg bejelentése, azoknak tárgyalása.
3. Felügyelő bizottság jelentése, a nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. Egy felügyelő bizottsági tagnak megválasztása.
7. Esetleges indítványok.
8. Három tagnak megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Szenttamáson, 1907. január hó 5-én.

Az igazgatóság.

Salvator-sör módjára Hagenmacher sörfőzde által gyártott Szt. Gellért sör.

T. C.

Van szerencsém a nagyérdemű sörfogyasztó közönség becses tudomására hozni, hogy a

Hagenmacher-féle

Szent Gellért Sör

csak három-négy hétig nálam palackokban kapható. Együttal b. figyelmét felhívom a n. é. közönségnek erre a kitűnő sörre vonatkozólag.

Kapható egyedül nálam palackokban a házhoz szállítva.

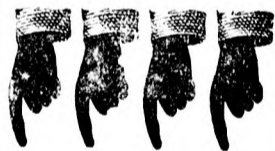
Kiváló tisztelettel

ANTITS A. M.

ifj. Hagenmacher Henrik
budafoki és kőbányai sörfőzdek főraktárosa.

3-1

Salvator-sör módjára Hagenmacher sörfőzde által gyártott Szt. Gellért sör.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK

KIADÓ-

HIVATALÁBAN.

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda
árjegyzéket

Levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, Váci-ut 2.

ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR.21. szám.
1907.**HIRDETMÉNY.**

A Zombori Takarékpénztár t. c. részvényesei az

1907. évi február hó 3-án délelőtt 10 órakor

Zomborban, az intézet tanácskozási termében tartandó

XXXIX-ik rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívottnak.

Ezen közgyűlés tárgyai a következők:

1. A közgyűlési elnök és a meghatalmazások megvizsgálására hivatott 3 tagu bizottság választása.
  2. Igazgatói jelentés az 1906. évi üzlet eredményéről.
  3. Intézkedés az 1906. évi zárszámadások megvizsgálása a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása tekintetében.
  4. Választmány javaslata a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása tárgyában.
  5. Választmány javaslata a választmányi és igazgatósági tagok napidíjainak felemelése tárgyában.
  6. Választmány javaslata az igazgató fizetésének felemelése tárgyában.
  7. Választmány javaslata a tisztviselők, irodatiszt és szolgák drágasági pótléka és a második szolga fizetésének felemelése tárgyában.
  8. Felügyelő-bizottság választása.
  9. A választmány 12 rendes tagjának 2 évre, 1 tagjának 1 évre és 4 póttagjának egy évre leendő megválasztása.
- Az 1906. évi mérleg és igazgatói jelentés a közgyűlést nyolc nappal megelőzőleg az intézet helyiségében közszemlére ki fog tételni.
Zombor, 1907. évi január hó 10-én.

Dr. Falcione Nándor,
igazgató.

A ZOMBORI TAKARÉKPÉNZTÁR

MÉRLEG ÉS VAGYON-KIMUTATÁSA

1906. ÉVI DECEMBER HÓ 31-ÉN.

V A G Y O N	ÖSSZEG		T E H E R	ÖSSZEG	
	korona	f.		korona	f.
Ingtalanra bekebelezett kölesönök	7.547.413	17	Befizetett alaptőke	400.000	—
Leszámitolt váltók	1.806.831	06	Tartaléktőke	600.000	—
Jelzálogilag biztosított váltókölesönök	826.010	—	Nyugdíjalap	200.000	—
Folyó számla követelések	124.151	50	Külön tartalékalap	47.484	69
Értékpapírokra adott előlegek	27.278	25	Betételek könyvecskékre	10.183.641	45
1.903.000 K n. é. 4%-os m. koronaért. járadék á	95.95	—	A II. félévre járuló kamatadó	18.651	38
30.000 K orsz. közp. hitelszövetk. kötvény á	101.—	—	1907. évre előre bevett kamatok	125.335	95
200.000 K m. földhitelintézeti záloglevél á	96.25	—	Visszleszámitolt váltók	552.050	—
140.000 K pesti m. keresk. bank záloglevél á	97.—	—	Beszedett bekebelezési illetékek	5.718	28
100.000 K pesti m. ker. bank közs. kötvény á	96.75	—	Hitelezők (folyószámlán)	723.906	52
100.000 K pesti hazai első takptári záloglevél á	96.75	—	Nyereség egyenleg 1906-ik évben	192.352.29	—
Értékpapírok utáni függő kamat	15.134	99	Áthozat 1905. évről	39.359.08	—
Kossuth Lajos-utcai 5. sz. intézeti ház	84.502	09		231.711	37
Gromon-utcai 2. számú bérház	80.720	33			
A felszerelési tárgyak értéke	11.083	15			
1906. évi december hó 31-ig hátralékos kamatok	20.446	22			
Osztrák-Magyar bank giro-számláján	2.931	78			
Postatakarékpénztári cheque-számlán	705	57			
Fizetési előlegek	2.110	—			
Pénzkészlet 1906. évi december hó 31-én	161.153	03			
	13.088.499	64		13.088.499	64

Zombor, 1907. évi január hó 5-én.

Dr. Falcione Nándor,
igazgató.**Csávosi Sándor,**
főkönyvelő.